УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 72 (3554).

11 апрель

СЕШАНБА

1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

Москвалик бинокорлар Тошкентни қайта тиклаш йўлида олиб борилаётган умумхалқ курашига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Улар уй-жой қуриш юзасидан юбилей йилида ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни шараф билан адо этмоқдалар. Қурилиш объектларида социалистик мусобақа авж олиб кетган. Ҳамма бинокорлар тез ва соз ишлашга ҳаракат қиляптилар. Бу эса яхши самара бермоқда.

Ўтган йили тошкентликларга 35 минг квадрат метр сатҳли турар-жойларни ҳадя қилган қаҳрамон шаҳар қурувчилари беш йиллик иккинчи йили дастлабки квартали планини муваффақиятли бажардилар. Улар январь, февраль ойларида қардош бинокорлар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлдилар. Ғолибларга биринчи даражали беш минг сўмли пул мукофоти ҳам берилди.

Кўп минг кишилик москвалик бинокорлар коллективи қўлга киритилган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаш, кўчма Қизил байроқни ўз қўлларида сақлаб қолиш мақсадида ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Барча уйлар, маданий-маиший муассасаларни барвақт фойдаланишга топширишга интилмоқдалар.

Ҳ. СУЛТОНОВ.

БУГУН—МУХБИР КЎЧАСИДА

Пойтахтнинг Мухбир кўчасида олиб борилаётган қурилиш ишлари ҳадемай ниҳоясига етади. Бу жойда Олимпия шаҳарчаси бунёд этиляпти. 159-қурилиш трестининг 10-бошқармаси коллективи қураётган беш қаватли спорт биноси юбилей арафасида қўлдан чиқарилади. Бу бинода спортнинг хилма-хил турлари билан шуғулланиш мумкин.

Ҳозирча бу ерда А. Багаев бошчилигидаги бригада аъзолари ишлашаяпти. Улар илгарироқ музика интернати, Тошкент давлат университети ётоқхонаси биноларини қўлдан чиқарган эдилар. Мана энди яна бир катта бинони қуришда жонбозлик кўрсатишяпти. Бригаданинг Ғулом Акбаров. Раҳматилла Усмонов сингари ғишт терувчилари, Чори Муҳамедов, Абдулла Ҳалилов, Рихсивой Шамсиев, Шамсиддин Нурбобоев каби дурадгорлари иш нормаларини 130—140 процент қилиб бажаришяпти.

Ж. РАҲМАТОВ.

● Сиз ушбу суратда кўриб турган бу йигитлар — Н. Белов (чапда) ва Н. Бумагин Ульянскдан келишган. Улар ҳам бошқа минглаб қардош бинокорлар қаторида туриб, зилзиладан зарар кўрган республикамиз пойтахтини қайта тиклашга ҳисса қўшмоқдалар. Бу азаматлар нормани доим 1,5 баравар адо этишяпти.

А. Тўраев фотоси.

СИФАТЛИ ЭКЯПМИЗ

Яқинда районимизга бир группа олимлар келди. Асосий гап пахтачиликнинг ривожлантириш истиқболлари ҳақида бўлди. Улар чигит экиш, ягана қилиш, суғориш, қатор ораларига ишлов бериш агротехникаси, ўғитлардан фойдаланиш йўллари ҳақида кўпгина қимматли маслаҳатлар беришди.

Деҳқонлар билан олимларнинг учрашуви менда жуда катта таассурот қолдирди. Авваллари ҳам янтарь кислотаси ҳақида кўп гапларни эшитгандим. Лекин бу галгиси яна ҳам таъсирли бўлди. Биология фанлари кандидати Раҳим Раҳмоновнинг бу хусусда қилган доклади бизни жуда қизиқтирди.

Чигитни янтарь кислотаси аралашмаси билан экилган жойларда ҳосил юқори бўлган. Чигитнинг ердан тез униб чиқишини таъминлаган. Ғўзанинг ён томирчалари кўпайиб, озиқланишини ҳар томондан яхшилаган. Экиннинг пишишини тезлаштирган. Кўсаги тарозбосган, пахта толаси эса анча узайган. Чигитнинг мойини бир, бир ярим процент кўпайтирган.

100 килограмм уруққа бир грамм янтарь кислотаси кифоя экан. бу элементдан фойдаланиш билан қўшимча минг-минглаб сўм даромадни қўлга киритган бўламиз. Шунинг учун ҳам олим ҳамма ерда бу ажойиб мўъжизадан кўпроқ фойдаланишга даъват қиларди.

Эртасига биз правлениега активларни, звено, участка бошлиқларини тўплаб, олимлар айтган сўзлардан уларни хабардор қилдик. Ҳар йили биз чигитни оддий усулда экардик. Бу йил ундай қилмайдиган бўлдик. Янтарь кислотасини аралаштириб экишга қарор қилдик.

Механизаторларимиз ғайрат кўрсатишяпти. Диска юргизиб, кейин уруғ ташланмоқда. Илгари чигит билан бир вақтда ерга ўғит солинмасди. Бу йил экиш билан бир вақтда тупроққа ўғит солиб қўйилмоқда. Гектарига 80—100 килограммдан сульфат аммоний солинмоқда. Биз чигитни тупроқнинг намига чиқариб оламиз.

Бизнинг Оққўрғон зонасида районнинг 12 колхози жойлашган. Бу хўжаликларнинг ери бизнинг еримизга туташган. Бир ариқдан сув ичамиз. Лекин уларда етиштирилаётган ҳосил гектар бошига ўртача 22—23 центнерданга тўғри келади. Бизники эса, сал кўпроқ. Топшириладиган пахтамиз ҳам бошқаларга нисбатан тонна жиҳатидан ортиқ. Лекин бу билан биз ҳамма иш битди, деб мағрурланмаймиз. Илғорлардан ўрнак олиб, доимо кўпроқ хирмон кўтаришга ҳаракат қиляпмиз.

Тажриба шуни кўрсатдики, айрим звено ва участкаларда план эрта бажарилади. Буниси яхши, лекин шундан кейин иш бўшашиб кетади. Далада ишлаётганлар камайиб қолади. Оқибатда пахта нобудгарчилигига йўл қўйилади. Бундай мағрурланиш асл пахтакор учун ярашмайди. Биз шуни ҳисобга олиб ҳозирдан бошлаб зиммамизга оширилган мажбурият олдик. Ўтган йили 1100 гектар ердан 24 центнердан «оқ олтин» топшириб, планни 115 процент адо этгандик. Бу йил ундан ҳам яхшироқ ишлаймиз.

Биз кадрларни талабчанлик руҳида тарбиялаяпмиз. Эришилган ютуқлар блиан мағрурланиб кетмасликка чақиряпмиз. Камтар бўлиб, мажбуриятни сўзсиз бажарилишига эришиш зарурлигини айтяпмиз. Ҳамма участка, звено аъзолари ҳалол меҳнат қилса, ютуқлар билан кибрланиб кетилмаса, ҳосил етиштириш сўзсиз кўпаяди.

Колхоз правлениеси ҳисоб-китоб ишларини йил бошидан пухта олиб боришга ҳаракат қиляпти. Звеноларнинг технологик карталари тузиб берилди. Ҳар гектар ерда етиштириладиган маҳсулотга сарф бўладиган харажат 18 сўмдан ошмайди, деб турибмиз. Иш сифатли ўтказилса, ортиқча харажатларга чек қўйилса, у вақтда гектар бошига мўлжалдагидан анча кўпроқ ҳосил етиштириш турган гап. Бизда ҳар бир картанинг ўз эгаси бор. Шу мақсадда механизациялашган звенолар сони ўтган йилга нисбатан анча кўпайди. 23 та звенодан 14 таси нарядсиз, қолган 9 таси эса нарядли ишлаяпти. Нарядли звенолар аъзоларининг ҳар бирига карталар қозиқ қоқиб бириктириб берилди. Бундай звеноларда ҳақ тўлаш бажарилган ишнинг сифатига қараб бериладиган бўлди. **Ҳар ўн беш кунда агрономлар, мутахассислар звено аъзолари томонидан бажарилган ишни қабул қилиб олишгач ҳақ ёзилади.**

Баъзи звено аъзолари кўп вақтини ўз томорқасида ўтказиб, бириктирилган майдонларда кўнгилдагидай ишламай ғўзани ўтга бостириб юборади. Албатта бундай интизомни бузган кишиларга ҳақ тўла ёзилмайди. **Баъзи кишилар бир ҳафта ичида чопиқ, ягананн сифатли ўтказиб, иккинчи ҳафтада бошқа ишни ҳам бемалол бажариши мумкин. Ана шунда ҳақ тўла берилади.**

Авваллари сувчилар ўртасида карталар тақсимланиб берилмасди. Бу нотўғри экан. Биз буни тузатдик. Август ойи охиригача ҳар бир сувчи ўзига бириктирилган карталардагина ишлайди. Бунинг натижаси яхши бўлади. Сувчи қайси ариққа қанча сув қўйишга одатланади. Биз сувчи қилган ишнинг сифатига қараб ҳақ тўлашни амалга оширамиз.

Чигит 60Х50 схемасида экилаётир. Ҳар гектар ерда 90-95 минг туп кўчат бўлади. Ягана қилишда техникадан фойдаланамиз. Қатор экилган ерларда диска кўндалангига юргизилади. Бу эса ягана қилишни анча тезлаштиради. Ҳар уяда учтўрттадан кўчат қолдирилади.

Деҳқончиликда ишни звено принципи асосида ташкил қилиб, зиммага олган социалистик мажбуриятимизни ошириб бажарамиз. Совет давлатининг тарихий 50 йиллиги кунини муносиб тўёна билан кутиб оламиз.

Х. ЭРГАШЕВ,
Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг раиси.

ФАРЗАНД-ЛАРИМИЗ УЧУН

Чирчиқ тикувчилик фабрикасида бўлган ҳар бир киши барча чеварлар зўр кўтаринки руҳ билан ишлаётганлигининг гувоҳи бўлади. Ҳамма цех, участка ва бригадаларда юбилей йилини ишлаб чиқаришнинг барча техника-иқтисодий кўрсаткичлари бўйича муваффақиятли бажариш учун астойдил ҳаракат қилинмоқда. Айни вақтда замонавий кийим-кечаклар тайёрлашни ўзлаштириш кўлами кенгаймоқда.

Йил бошидан бери қатор янги кийим-кечаклар тикила бошланди. Уларнинг кўпчилиги, масалан фарзандлар учун янги моделда штапелдан тикилган костюмчалар харидорларга манзур бўлди. Янги маҳсулот ишлаб чиқариш учун кўпроқ меҳнат сарфланганига қарамай квартал плани муддатидан илгари бажарилди. Маҳсулот сифати эса 0,8 процент ошди. Квартал планидагидан ташқари бир неча минг сўмлик кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқарилди.

А. ПЕТРОВ.

МИЛЛИОНИНЧИ КВАДРАТ МЕТР

Пойтахтимиз бинокорлари Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун зўр тараддуд кўрмоқдалар. Барча катта-кичик объектларда меҳнат кўтаринкилиги ҳукмрон. Ҳамма катта ниятда шонли тўйга арзирли тўёна билан борсам дейди. Кўплар қатори комбинатимиз меҳнат аҳли ҳам буюк санага пухта ҳозирланмоқда.

Катта вазифалар арафасида қилинган ишларга бир оз назар ташлаш келгуси режаларни пухта тузиб олишга ёрдам беради. Гоҳо рақамларни солиштириш, ҳисоблаш, саралаш имкониятларни чамалаб кўриш фойдадан холи бўлмайди.

Сарҳисоблар комбинатимизнинг ишлаб чиқариш қуввати кейинги беш йил мобайнида 5 бараварга яқин ўсганлигидан гувоҳ беряпти.

Комбинат ташкил этилган дастлабки йили 15 минг квадрат метр турар-жой қурилган бўлса, юбилей йилида бу рақам 510 минг квадрат метрга етади. Аниқроқ қилиб айтганда комбинатимиз юбилей йилида кунига Тошкент аҳолиси учун 60 квартира беради.

Хўш, коллективимиз бу юксалишга қандай йўл билан эришди? Аввало шуни айтиш керакки, комбинатда ўз ишини жон-дилидан севган ишчилар, мутахассислар, хизматчилар меҳнат қилади. Бетончи Саидхон Раҳматовни комбинатимизда танимайдиган киши йўқ. У обрўли коммунист. Шаҳар советининг депутати. Ишда ҳам, ҳаётда ҳам барчага ўрнак. 1-монтаж бошқармасининг старший инженери Жамила Аъзамова, 1-пардозлаш бошқармасининг мастери, комбинат партия бюросининг аъзоси А. Иброҳимов ва бошқа кўплаб пешқадамларимиз коммунистчасига ишлаш намуналарини кўрсатишмоқда. Коллективимиз ўртасида тарбиявий ишлар дуруст йўлга қўйилди. Ишчиларнинг маданий-маиший шароитини яхшилаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилинмоқда. Комбинат ҳузурида мактаб, боқча, ясли, замонавий типда қурилган ошхона бор. Бу эса кадрларнинг муқим ишлаши учун шароит яратиб беради. Шунинг учун ҳам ишни 2—3 сменада ташкил этаяпмиз.

Ишлаб чиқариш қуввати, меҳнат унумдорлигини оширишда комбинатда ишни оқилона ташкил этиш, ишчи-хизматчиларнинг малакасини ошириш, рационализаторлар ва ихтирочилар ташаббусини қўллаб-қувватлаш катта роль ўйнади. **Ўнлаб рационализаторларимизнинг таклифлари ишлаб чиқаришга жорий қилинганлиги туфайли 48 квартирали уйни 44 кунда эмас, 38 кунда монтаж қила бошладик. Йирик панелларнинг сифатини яхшилаш эвазига 48 квартирали уйнинг пардоз ишлари 18 кунга қисқарди.**

Қурилиш-монтаж ишларини янада индустрлаштириш мақсадида цоколь блоклари ишлаб чиқарадиган янги цехни қуриб ишга туширдик. **Уй-жой пойдеворини кўтаришда цоколь блокларини қўлланиш меҳнат унумдорлигини 30 процент оширди. Ҳар бир бинони монтаж қилишда 50 тонна цемент тежаб қолинадиган бўлди. Бу Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг тежамкорлик юзасидан кўрик ташкил этиш ҳақидаги қарорига амалий жавобимиздир.**

Механизмлардан унумлироқ фойдаланиш, станокларнинг модернизация қилинганлиги, кўплаб янги ускуналар ўрнатиш натижасида ўтган йили қурилиш-монтаж ишлари таннархи 2 миллион 403 минг сўм арзонлашди.

Юбилей йилида режаларимиз катта. Йирик панель блоклардан пойдевор тайёрлашга кўчаяпмиз. Бу тадбир амалга оширилгач бир ойда 20 минг квадрат метр уй-жой қуришга етадиган блоклар ишлаб чиқара оламиз.

Йирик панелларга бўлган талаб кун сайин ортаётганлигини ҳисобга олиб корхонамизда янги комплекс қурилиши бошлаб юборилди. Бу комплекс цехларига қурилиш индустриясининг такомиллашган ярим автоматик ускуналари ўрнатилади. Июль ойининг ярмиларига бориб мазкур қўшимча қувват ишга тушади. Бунда меҳнат унумдорлиги ошиб, иш маданияти янада юксалади.

Кўплар қатори шонли байрам шарафига биз ҳам оширилган мажбуриятлар олганмиз. 7 ноябргача 240 минг квадрат метр турар-жой қуриб, тошкентликларга армуғон этамиз. Комбинат коллективи байрам шарафига топшириқдагидан ташқари учта 9 қаватли бино, иккита йирик панелли болалар боғчаси ва бошқа қатор маданий-маиший бинолар қуриб беради.

Комбинатимизда ҳамма ишлар ҳам кўнгилдагидек бораяпти деб бўлмайди. Камчиликларимиз ҳам оз эмас. Чунончи, бажараётган ишларимизнинг сифати ҳамма вақт ҳам талабга жавоб беравермайди. Орамизда бракка йўл қўювчилар ҳам топилиб туради. Меҳнатни ташкил этишдаги нуқсонлар туфайли баъзи объектларни ўз вақтида ишга туширолмаяпмиз. Буюртмачилар билан тузиладиган шартномалар тез-тез бузилиб туради. Лекин комбинатимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари мавжуд камчиликларни бартараф этиш чораларини кўрмоқдалар, меҳнатни ташкил этиш ва планлаштиришнинг тармоқ усулини жорий қилиш устида иш олиб бораяпмиз.

Корхонамиз ташкил этилганига 6 йил тўлди. Шу давр мобайнида ҳамшаҳарларимизга 870 минг квадрат метр турар-жой қуриб берилди. Бу йил эса бу рақам 1 миллион квадрат метрдан ошади. Биз улуғ санани миллионинчи квадрат метр уй-жойни ишлаб чиқариш ва қуриш билан кутиб оламиз.

А. КОШИПОВ.
1-уйсозлик камбинати бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

ЧИГИТ ЭКИШ ИЛҒОРЛАРИ

БЕКОБОД. Районнинг колхоз ва совхозларида чигит экиш қизғин давом этмоқда. Колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари яхши ҳайдалиб, сифатли текисланган ерларга уруғ ташламоқдалар. Кейинги кунларда айниқса 2-3-«Далварзин» совхозларида чигит экиш кучайиб кетди. Механизаторлар кун сайин суръатга-суръат қўшмоқдалар.

2-«Далварзин» совхози 3-бўлимининг пахтакорлари экишда пешқадамлик қилишяпти. Улар 123 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олганлар. Эргашбой Ҳайитбоев бошлиқ комплекс механизациялашган звенода экиш яқин кунлар ичида тўла тамомланади. Моҳир механизатор ўзи рулга ўтириб, кунига 8-10 гектар ерга чигит экмоқда. Қ. Тўйчиев, С. Юсупов каби механизаторлар ҳам чигитни яхши ишланган ерларга экмоқдалар.

3-«Далварзин» совхози 1-бўлими пахтакорлари 420 гектар ернинг ҳар гектаридан 23 центнердан ҳосил кўтариш учун курашиб, экиш ишларини жадаллаштираяптилар.

Э. ҚИРҚБОЕВ,
Ф. ЗИЁДУЛЛАЕВ,
М. ҚЎЛДОШЕВ.

* * *

ОҚҚЎРҒОН. Охунбобоев номли колхознинг звено бошлиқлари рулга ўтириб экишни тобора кучайтирмоқдалар. Деҳқон Қидирбоев, Турғун Турдиев, Раим Файзиев, Анорқул Сайдалиев каби звено бошлиқлари ҳар бир кун ва соатдан унумли фойдаланишаяпти. Улар эрта ё индин ўзлари раҳбарлик қилаётган звенолардаги ерларга чигит экиб бўлишади.

Шуниси қувончлики, звено аъзолари тўла гектар учун қизғин кураш бошлаганлар. Улар уват, йўл атрофларини, ариқ ва зовурларни текислашиб, ерга-ер қўшишмоқда.

Қ. САЙДИНОХУНОВ.

* * *

ЯНГИЙЎЛ районидаги «Москва» колхозининг аъзолари экишни қисқа вақтда уюшқоқлик билан ўтказиш мақсадида астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Колхозчилар яхши ишланган ерларга чигит ташламоқдалар. Ў. Шоҳалилова, Х. Дадабоева, Х. Аҳророва, Қ. Собирова, Б. Ғаниев каби деҳқонлар экиш агрегатларига ер тайёрлашда ғайрат кўрсатмоқдалар. Улар ғумай илдизларини териб ташлаб, далаларни текисламоқдалар.

К. САФАРАЛИЕВ.

● ЮҚОРИ ЧИРЧИҚДАГИ машъал «Политотдел» колхозининг чорвадорлари юбилей йилида янгидан-янги марраларни эгаллаш учун астойдил курашмоқдалар. Ўртоқ Д. Тоғаев колхозда 19 йилдан бери ветеринария фельдшери бўлиб ишламоқда. Суратда ўртоқ Д. Тоғаев бузоқбоқар И. Маҳкамов билан биргаликда бузоқларнинг соғлиғини текшириб кўрмоқда. Анисия Шайгардинова колхознинг пешқадам сут соғувчиларидан бири. У юбилей йилида ўз боқимидаги сигирлардан 42 минг килограмм сут соғиб олишга сўз берган. Ўнгдаги суратда: ўртоқ А. Шайгардинова.

Қ. Розиқов фотолари, ЎзТАГ фотохроникаси.

ЧОРВАДОРЛАР—ЮБИЛЕЙГА

БЕКОБОД. Дзержинский номли колхоз чорвадорлари Совет давлатининг 50 йиллиги тўйига муносиб совғалар тайёрламоқдалар. Айниқса бу ерда гўшт, сут етиштиришни кўпайтиришда катта ишлар қилинмоқда. Колхозчилар гўшт, сут топшириш юзасидан берилган квартал топшириқларини ошириб бажардилар. Ўтган ойлар мобайнида 600 центнерга яқин сут топширилди. Ваҳоланки, ўтган йилнинг шу даврида эса ҳаммаси бўлиб 256 центнер сут сотилган эди. З. Мелибоева, Р. Юмағулова, Т. Қосимова каби моҳир чорвадорлар ҳар бир соғин сигирдан кунига 8—10 литрдан сут соғиб олиб, йиллик планни тезроқ бажаришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

В. ЎЛМАСБОЕВ.

* * *

ҒАЗАЛКЕНТ. 14-«Хўжакент» совхозининг бўрдоқичилари жонбозлик кўрсатиб ишлаётирлар. Улар бўрдоқига қўйилган моллар боқимини яхшилаб, бир кеча-кундузда 650—700 грамм семиришига эришаяптилар.

Х. ФАТХУЛЛАЕВ.

* * *

КЕЛЕС. Жамбул номли совхоз чорвадорлари ўтган йилни қувончли кўрсаткичлар билан якунладилар. Пландаги 614 ўрнига 670 тонна гўшт, 59 ўрнига 70 тонна жун, 300 ўрнига 600 тонна ғалла етиштириб, йиллик планни ортиғи билан адо этдилар. Чорва маҳсулдорлигининг кўпайиши сабабли ишчилар қўшимча 83 минг сўм фойдани қўлга киритдилар.

Коллективнинг бу йилги режалари ҳам улкан. 725 тонна гўшт, 100 тонна жун, 450 тонна ғалла, 16 минг тонна хашак тайёрлаш учун курашмоқдалар.

В. МУРОДОВ.

* * *

ЯНГИЙЎЛ. Фрунзе номли колхознинг бузоқбоқари Фарида Зокирова ўз ишини сидқидилдан адо этмоқда. У боқимидаги 58 бузоқни тез семиришига, соғлом ўсишига эришмоқда. Бошқа чорвадорлар ҳам Зокировадан ўрнак олиб ишламоқдалар.

В. БОБОХОНОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ЯШОВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн ва ўндан кўп бола туғиб тарбиялаб ўстирган қуйидаги оналарга **«Қаҳрамон она»** унвони берилсин, **«Қаҳрамони она»** ордени ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилсин.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

1. **Долбна** Мария Тимофеевна — Оққўрғон райони, рўзғор ишидаги аёл.
2. **Ёқубова** Раҳима — Калинин райони, рўзғор ишидаги аёл.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1967 йил 7 апрель.

ИСЛОҲОТ, САМАРА, ПЛАНЛАШТИРИШ

КАТТА ТАЙЁРГАРЛИК

Бу аҳил ва иноқ коллектив масъулиятли, айни вақтда шарафли вазифаларни бажаряпти, Чирчиқ, Ғазалкент шаҳарлари, Орджоникидзе районидаги ўнлаб саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва муассасалар, колхоз ва совхозларга транспорт хизмати кўрсатмоқда. Мижозлар транспортчиларнинг фаолиятидан мамнун. Лекин шунга қарамай автомобилчилар ўз ишларининг техника-иқтисодий кўрсаткичларини ошириш, мижозларга хизмат кўрсатишни яхшилаш борасида тиним билмаяптилар, муттасил изланмоқдалар, янгиликларни жорий қилмоқдалар.

Шунинг учун ҳам улар областимиз автомобиль транспортчилари ўртасида биринчилар қатори янги иқтисодий ислоҳотни жорий қилишга бел боғладилар. Бунинг учун ўтган йилнинг биринчи ярми давомида кенг кўламда тайёргарлик ишларини амалга оширдилар. Автобаза колонналари ва бригадаларида, ремонт устахоналарида — ишлаб чиқаришнинг барча звеноларида мавжуд резервларни қидириб топиш ва ишга солиш учун кураш бошланди ҳамда унга коллективнинг барча аъзоси жалб қилинди. Ишчиларга планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантириш янги системасининг моҳияти кенг тушунтирилди. Шу системани қўлланган автобазаларнинг иш тажрибаси чуқур ўрганилди.

Автобазадаги колонналар иши қайта ташкил этилиб, хўжалик ҳисобига ўтказилди. Ҳар бир автомашина синчиклаб текширилди. Фойдаланишга тамомила яроқсиз бўлганлари ҳисобдан чиқариб ташланди. Парк қуввати 110 тонна камайди. Машиналар қарови тубдан яхшиланди. Автомобилларни ремонт қилишнинг графиги ишлаб чиқилди ва унга амал қилиш қатъий этиб қўйилди. Ремонт базаси анча кенгайтирилди, янги-янги корпуслар қурилди, металл қирқиш станоклари ўрнатилди. База барча хизмат бўлимлари фаолиятини янада такомиллаштиришга қаратилган чоралар кўрилди, айниқса иқтисодчиларнинг ишлаб чиқаришдаги роли оширилди, ҳар бир масала уларнинг иштирокисиз кўрилмайдиган бўлди. Махсус иқтисодий кенгаш тузилди, у ишлаб чиқаришга коллектив раҳбарлик қилувчи орган сифатида йўл-йўлакай пайдо бўладиган турли муаммоларни ҳал қилади. Шоферлар хизматига ҳақ тўлашнинг поғоналашган тартибини ишлаб чиқди. Шоферларга маош ишни бажаришдаги шароитга, автомашина маркасига қараб тўланадиган бўлди.

Коллектив ҳар томонлама пухта тайёргарликдан сўнг ўтган йилнинг иккинчи ярмидан янгича ишлай бошлади. Янгиликнинг самараси дастлабки ойларданоқ сезила бошлади: ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ошди, меҳнат интизоми мустаҳкамланди. Шоферлар, ремонтчилар, инженер-техник ходимлар ўз ишига сидқидилдан муносабатда бўла бошлади.

РАҚАМЛАР ҲИКОЯСИ

Рақамлар зерикарли бир нарса дейишади, лекин бу ҳамма вақт ҳам тўғри эмас. Шундай ҳолатлар бўладики, уларга мурожаат қилишга мажбур бўласан. Чунки битта кичик рақам жуда кўп нарсалар ҳақида ҳикоя қилиб бериши мумкин, у ишончлироқ бўлади, фикрнинг қанчалик тўғрилигини яққол намоён қилади. Шунинг учун ҳам планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасини қўлланиш автобазага қанчалик катта фойда келтираётганини тўлалигича кўрсатиш учун рақамларга мурожаат қилишни зарур кўрдик.

Янгича ишлаш ташаббускор коллектив фаолияти барча техника-иқтисодий кўрсаткичларининг анча кўтарилишига олиб келди. Бунинг учун ўтган йилнинг эскича ишланган биринчи ярми ва янгича ишланган иккинчи ярми натижаларини бир-бирига солиштиришнинг ўзи кифоя. Ислоҳотдан кейин машиналар сони 10 процентдан кўпроқ камайганига қарамай, юк ташиш ортди. Биринчи олти ойликдагига қараганда 298 минг тонна кўп юк ташилди. Бунга, аввало, ҳар бир автомашинадан фойдаланишни яхшилаш ҳисобига эришилди. Ҳар бир автотонна қуввати билан юк ташиш 500 тонна, юк автомашиналаридан фойдаланиш коэффициенти ўртача 8 процент ортди. Қисқа муддат — олти ой ичида ишлаб чиқаришнинг бундай юксалиши автобаза тарихида ҳеч бўлмаган.

Иқтисодий ислоҳот корхонада меҳнат унумдорлигини ошириш, фойда олиш, маҳсулот таннархини камайтиришда янги ютуқларга эришишнинг калити ролини ўйнамоқда. Иккинчи ярим йилликда 881 минг сўм даромад олинди, соф фойда эса 194,5 минг сўмни ташкил этди. Пландагидан ташқари олинган жамғарма миқдори деярли 39 минг сўмга етди. Ҳар бир транспортчининг меҳнати анча салмоқли бўлди. 6 ой ичида у 19 процент ортди. Бу муҳим кўрсаткич маош фондининг ошишига қараганда 3 процент олдин бораяпти.

Автобаза асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланиш ҳам сезиларли яхшиланди. Ҳар бир сўмлик асосий фондлар ҳисобига

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ АМАЛДА

кўрсатилаётган транспорт хизмати ҳажми 0,15 сўмга тенг бўлди, илгари эса у 25 процент кам эди. Бундан давлат ҳам, коллектив ҳам жуда катта фойда кўрди. Давлат бюджетига ажратмалар бериш кўпайди. Йиллик планга мувофиқ 313 минг сўм ажратма бериш керак эди, амалда эса у 336 минг сўмга тенг бўлди.

МЕҲНАТ ТАГИ РОҲАТ

Бизнинг социалистик тузумимизда ҳақиқатан ҳам меҳнат қилган хоримас, меҳнатнинг таги роҳат. Баракали ва сифатли, ҳалол ишлаётган автобаза коллективи ҳамма қатори ўз меҳнатининг роҳатини кўрмоқда. Айниқса, иқтисодий ислоҳот жорий қилингач шоферларнинг ўз ишидан манфаатдорлиги ортди. Тўғри, янгича ишлаш улар зиммасига янги вазифалар юклади — ҳамма жойда меҳнат интизомига қатъий амал қилиш, машиналар каровини яхшилаш, уни авайлаб ҳайдаш, иш вақтидан, автомобиль қувватидан унумли фойдаланиш, уларнинг юксиз юришини иложи борича камайтириш ва бошқа шу каби талабларни қўйди. Шоферлар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар шу талаблар даражасида ишлайдиган бўлиб қолишди. Ахир бундан аввало ўзлари манфаат кўришяпти. Оладиган маошлари ортяпти. Автомашинани капитал ремонтсиз муддатидан ортиқча бошқариш, унумли ишлаганлик, смена нормасини сурункасига ошириб бажарганлик учун қўшимча ҳақ тўланяпти.

Ўтган йили фидокорона ишлаган коллектив турли ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш ҳисобига қўшимча 47 минг сўм фойда олди. Унинг 25,6 минг сўми автобаза ихтиёрида қолди. Салкам 15 минг сўм фойда яхши меҳнат қилган, сидқидилдан ишлаган, ахлоқда бошқаларга ўрнак бўлган ишчиларга мукофот сифатида тўланди. Фақатгина шунинг эвазига ҳар бир ходим бир сўмлик маоши устига 5,76 тийиндан қўшимча пул олди. Айрим шоферлар олган мукофот миқдори ҳар ойда 70—80 сўмгача етмоқда. Автомашинани яхши ҳолда сақлаган шоферларга улар маошининг 5—20 проценти миқдорида қўшимча ҳақ тўланяпти.

Бундан ташқари, иш шароити оғир участкаларда машина бошқараётган шоферларга ҳақ тўлаш нисбатан оширилди. Карьерлардан тупроқ-шағал ташиётганларга маош 0,7—0,8 процент қўшимча тўланади, йўл-йўлакай юк ташилганда эса у 1,1 процентгача ошади. Қиш-баҳор шароити жуда машаққатли бўлганлиги учун шу фаслларда оғир участкаларда ишлаётганларга маош ошириб қўйиладиган бўлди. Чорвоқ гидроузели объектларида ишлаётган «КРАЗ» маркали машиналар шоферига ўтган йил декабрда ҳар бир қатнов учун 40 тийиндан ҳақ тўланди, бу нормал шароитдагига қараганда 13,5 тийин кўп. Ҳатто иқтисодий кенгаш қарори билан автобазада эмас, транспортчилар хизмат қилаётган корхона ёки қурилишда ишлаб, юк ташиш планларининг ортиғи билан бажарилишига ҳисса қўшаётган кишилар ҳам моддий жиҳатдан рағбатлантириляпти.

Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар олаётган реал иш ҳақи анча кўпайганлигига қарамай, маош фонди белгиланганидан ортиб кетмади. У ўтган йили 643 минг сўм миқдорида бўлиши керак эди. Амалда эса 641,7 минг сўм иш ҳақи тўланган. Ишлаб чиқаришни янгича ташкил этиш, ҳар бир ишчининг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлиги ошганлиги туфайли коллектив аъзолари сони пландагининг 97,9 процентини ташкил этгани ҳолда, шундай натижага эришилди.

Автобазада меҳнат интизомини бузувчилар, ишга кеч келиб, барвақт кетувчилар сони жуда камайди. Чунки эндиликда меҳнат интизомини бузган, ишдан ташқари вақтда ҳам аҳлоқсизлик қилган шахсларга нисбатан қаттиқ чоралар кўрилмоқда: мукофотлардан маҳрум этилмоқда, интизомсизлик оқибатида коллективга келтирган зарари шахсан ўзидан ундириб олиняпти. Шофер Анатолий Елисейкиннинг иш кўрсаткичлари чакки эмас, нормани муттасил ортиғи билан бажаради. Лекин кунларнинг бирида база территориясига маст ҳолда келди. Ана шу қилмиши учун 89 сўм миқдоридаги пул мукофотидан маҳрум этилди, Шофёрлардан В. Медведев, А. Шитиниnлар иш тартибини бузганликлари учун жазоландилар. Улар коллектив ўртасида уялтирилди.

ПЛАН ПУХТА ТУЗИЛСИН

План ҳар томонлама ўйлаб пухта тузилса, иш шунчалик яхши боради. Янги система жорий қилинганлигига қарамай ҳамон планлаштиришда камчиликларга йўл қўйилмоқда. Бу коллектив ишининг янада самарали бўлишига тўсқинлик қиляпти.

Область автомобиль тресги база учун план тузишда бу йил ҳам қатор камчиликларга йўл қўйди. Трест янги тартибга мувофиқ автобазанинг асосий кўрсаткичларини — тонна бўйича юк ташиш ҳажми, ялпи даромад, фойда олишни, маош фондини планлаштиришни, янги транспорт воситалари етказиб беришни, моддий-техника таъминотини йўлга қўйишни, планли мижозларни тайинлашни керак. Ишлаб чиқаришнинг қолган кўрсаткичларини планлаштириш билан автобазанинг ўзи шуғулланмоғи даркор.

Лекин трест автобаза ҳуқуқларини ҳар доим ҳам тан олмаяпти, унинг мустақил ишлашига ҳалақит бермоқда. Буни тонна-километр кўрсаткичини белгилашда яққол кўриш мумкин. Автобаза мижозлар билан ўзаро 3 миллион 182 минг тонна ҳажмида юк ташиш ёки 22 миллион тонна-километр юк обороти қилиш ҳақида шартномалар тузди. Бунда автобазанинг барча имкониятлари тўла ҳисобга олинди. Область автомобиль трести эса тонна-километр кўрсаткичини 1,5 миллион оширди, айни вақтда ташиладиган юк миқдорини 3 миллион 100 минг тонна қилиб белгилади.

Чунки трест автобаза билан шартнома тузган айрим корхоналар юки ташиладиган масофани нотўғри ҳисоблаган. Мисол учун ойна заводини олиб кўрайлик. Бу корхона йил давомида 20 минг тонна юк ташиб бериш ҳақида шартнома тузди. Бу юк ўртача ҳисобда 38 километр масофага етказиб берилади. Демак, йил давомидаги юк обороти 760 минг тонна-километрни ташкил этади. Трест эса юк ташиладиган масофани 61 километр, юк миқдорини эса 26 минг тонна қилиб планлаштирган. Бу амалда тузилган шартномадагига қараганда 760 минг тонна-километр кўпдир.

Ёки яна бир мисол. Бўстонлиқ йўл-эксплуатация бошқармаси автобаза билан йил давомида 95 минг тонна юкни ўртача 8 километр масофага ташиб бериш ҳақида шартнома тузди. Трест эса ана шунча юкни ўрта ҳисобда 31,5 километр масофага ташиб беришни планлаштирди. Натижада юк обороти амалдагига қараганда 2 миллион 240 тонна-километр ортиб кетди. Ишлаб чиқаришни планлаштиришда бундай ҳақиқий шароитни ҳисобга олмаслик планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантириш янги системаси имкониятлари, афзалликларига путур етказишдан бошқа нарса эмас.

Автобаза билан юк ташитувчи корхона ва ташкилотлар ўртасида тузилган шартнома жуда аниқ. Улар синчиклаб тузилди. Шартномани бажармаган тараф жуда катта моддий зарар кўради. Илгари автобаза ёки юк ташитувчи ташкилот шартномани бажармаганда юк ташиш учун кетадиган харажатнинг 10 проценти миқдорида жарима тўларди. Эндиликда эса 100 процент миқдорида жарима тўлаш ҳақида ўзаро келишиб олинган. Бу биринчидан автобазанинг юк ташиш планини бажаришга нисбатан масъулиятини оширса, иккинчидан мижозларни белгиланган юкни ўз вақтида ташишга тайёрлашга мажбур қилади. Агар автобаза бирорта қўшимча мижозга хизмат қилиб, шартнома тузилган корхона ва ташкилотлар юкларини ҳар ойда ташиш планини бажарилмаса, кўп миқдорда жарима тўлайди. Бу эса янгича ишлашдан манфаатдорликни камайтиради. Область автомобиль трести раҳбарлари планлаштиришдаги чалкашликларни тезроқ бартараф этишлари керак.

М. МИРҲАМИДОВ,
125-автобаза.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

● 4-трестнинг 20-қурилиш бошқармаси комплекс бригадаси аъзолари Високовольтний массивида яна бир кўпқаватли турар-жой биносини қўлдан чиқардилар. 60 оила шинам янги уйларга кўчиб ўтди.

С. ҲАСАНОВ.

● Тошкент қишлоқ хўжалик институти студентлари учун 4 қаватли ётоқхона қуриб берилди. Ётоқхона олдида яна иккита бино ҳам қад кўтараяпти. Улар ўқув корпуслари учун мўлжалланган.

А. КАТТАЕВ.

● Янгийўлдаги «Победа» кинотеатри олдида қизлар салони ишга тушди. Унга «Гўзал» деб ном берилди.

Самарқанд кўчасида эса беш қаватли бино фойдаланишга топширилди. Унинг биринчи қавати медицина-техника асбоблари билан савдо қиладиган магазинга айлантирилган, юқори қаватлари эса турар-жойга мўлжалланган.

К. САПАРАЛИЕВ.

● Яқинда Бўкада район колхоз ва совхоз физкультура инструкторларининг семинари бўлиб ўтди. Семинарга оққўрғонлик инструкторлар ҳам таклиф этилган эди.

«Пахтакор» кўнгилли қишлоқ спорт жамияти область советининг инструктори Қ. Саримсоқов ва Бўка район кўнгилли «Пахтакор» жамияти раиси Ж. Тўрахоновлар қишлоқда физкультура ва спортни янада ривожлантириш учун нималарга эътибор бериш лозимлиги ҳақида гапиришди, инструкторлар ўзаро тажриба алмашдилар.

Э. ҒУЛОМБОЕВ.

● Иван Гаврюшин Чилонзор нинг 26-кварталида москвалик ҳамкасблари билан янги уй-жойлар қураяпти. Кунлик топшириқларини 150 процентдан ошириб адо этмоқда.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

ЙЎЛИНГИЗ БЕХАТАР БЎЛСИН

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

— Ҳурматли пассажир ўртоқлар! Ҳозир Комсомол майдонига келдингиз. Кейинги тўхтайдиган жойимиз Ҳамза театри, тушишга тайёрланинг. Газеталарнинг янги сонини олишни унутманг! Яхши кайфият билан ишлаб қайтинг! — деярли ҳар куни радиомикрофондан чиққан овоз троллейбус салонида ана шундай янграйди...

Совет Армияси сафидан қайтган Акбархўжа Раҳматхўжаевнинг қалбида касб танлашга келганда троллейбус ҳайдашлик иштиёқи уйғонган эди. У депода янги очилган курсга кириб ўқиди. Унга Р. Йўлдошев, В. Коденскийлар устозлик қилди. Машинани бошқаришнинг миридан сиригача ўргатишди.

Акбархўжанинг мустақил руль ушлаганига 14 йил бўлди. Айниқса рулга ўтирган биринчи кунлар ёдидан кўтарилмайди унинг. Устозларининг: «жиндек хатога йўл қўйдингми, олдингдан чиққан одамнинг ҳаёти хавф остида қолди деявер, дадил ва хушёр бўл, йўл қоидаларига қаттиқ амал қил Акбархўжа» деган сўзлари унинг кўнглидан ўтарди ўшанда. Ҳаяжонланмай машина педалини аста босди. Сип-силлиқ асфальт йўл устида турган троллейбус йўловчиларни қалқитмай жойидан қўзғолди...

Пойтахтимизнинг Чуқурсой—Волгоград оралиғида қатновчи 7-троллейбус маршрути энг узоқ маршрутлардан бири ҳисобланади. Белгиланган 22 та троллейбус машинаси тонг саҳарлаб йўловчиларни ўз манзилларига элтишга ошиқади. Шуларнинг ичида 153-номерли машинани йўловчилар айниқса яхши таниб олишган. Уни ўша илгариги шогирд, ҳозирги моҳир ҳайдовчи Акбархўжа Раҳматхўжаев бошқаради.

Мана энди кондукторсиз маданий хизмат қилиш ташаббусини биринчи бўлиб қўллаган А. Раҳматхўжаевнинг кўксини «Авариясиз юрганлик учун 1 даражали значоги» безаб турибди. Ўнлаб шогирдлари ҳам шу значокни олишга муяссар бўлган.

— Йўловчиларга маданий хизмат қиламан десанг, хушфеъл бўл,— дейди у.— Ёнингдан абонемент ва майда пул аримасин. Шундагина планни ортиғи билан бажаришга эришасан.

Авариясиз юрувчилар устаси Акбархўжа бошқарган машина бирор марта ноўрин тўхтаб, ёки йўловчиларни ранжитиб қайтиб келган эмас. Чунки, у машинанинг сифатли ремонт қилинишини талаб қилиш билан бирга бу ишда ўзи ҳам актив иштирок этади.

А. Раҳматхўжаев одоб ва ахлоқи билан касбдошлари орасида ҳурмат қозониб келаяпти. Ишга мўлжалдан барвақт келади. Машинасини синчиклаб текширгач, йўловчилар ғамини еб доим икки норма газета олади. Юмшоқ ўриндиқларда ўтириб газета ўқиб борган ҳамшаҳарларимиз манзилларига етиб қолганларини ҳам билмай қоладилар. Унга самимийлик билан бир боқиб тушиб кетадилар.

Кунлардан бир куни иккинчи троллейбус депосининг директори В. Марков уни ҳузурига чақирди. Хонага Акбархўжа кирганда директор билан 40 ёшлардаги аёл суҳбатлашиб ўтирар эди.

— Раҳматингизни мана шу кишига айтинг,— деди директор.

Аёл А. Раҳматхўжаевнинг қўлини меҳрибонлик билан сиқиб.

— Раҳмат йигит, ҳалол ишлар экансиз. Троллейбусингизда қолдирган сумкам билан бирга пулимни ҳам олдим,— деб миннатдорчилик билдирди.

— Мен ўз бирчимни бажардим холос, — деди камтарлик билан софдил ҳайдовчи.

Ўтган йили Тошкент зилзиласидан кўплаб ҳамшаҳарларимиз қатори электр транспорт хизматчилари ҳам бошпанасиз қолди. Шунда ўз касбига меҳр қўйган А. Раҳматхўжаев қўлидан келган ёрдамини касбдошларидан аямади. Бўш вақтларида улар билан ёнма-ён туриб палаткалар ўрнатди, уйларни ремонт қилиш ишида актив қатнашди.

— Ўша кезлари Акбархўжа кундалик иш нормасини бир ярим ҳисса адо этди,— деб эслайди Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Маҳмуд Валиев.— Аҳоли учун энг зарур бўлган транспорт ҳаракатини жадаллик билан йўлга қўйишда жонбозлик кўрсатди.

Йўловчиларнинг узоқ йўлини яқин қилиб келаётган А. Раҳматхўжаевни намунали меҳнатларини назарда тутган трамвай-троллейбус бошқармаси бир неча марта Фахрий ёрлиқ ва эсдалик совғалари билан тақдирлаган. Яқинда уни шаҳар Советига депутат қилиб сайлашди.

— Йўлинг бехатар бўлсин, Акбархўжа!

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

КОНЧИЛАР ЮТУҒИ

Қалмоққир конининг иккинчи участкаси мис бойитиш фабрикасига бу йил одатдагидан кўра кўпроқ руда етказиб бермоқда. Участкада барча ишлар механизациялашган.

Кончилар шу кунларда зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар. Ҳар бир экскаваторчи ва бурғи станоги машинисти юбилейга ўз шахсий совғасини ҳозирламоқда. З. Гандалипов, В. Баранцев, А. Моторин ўртоқлар каби пешқадам экскаватор машинистлари ғайрати билан участка юбилей йилининг биринчи квартал топшириғини муддатидан анча илгари адо этди.

Қ. МУСАХЎЖАЕВ.
Олмалиқ шаҳри.

2-«Таштрансспецстрой» трести бинокорлари Тошкентда янги асфальт-битум агрегатини монтаж қилдилар. Уни ишга тушириш билан ҳар йили 35 минг квадрат метр ҳажмдаги йўллар ва тротуарларга асфальт ётқизиш имкони туғилади. Суратда: янги ўрнатилган асфальт-битум қурилмаси.

Я. Каминер фотоси, (ЎзТАГ).

ФАН ОЛАМИДА

«ҚОСМИК» ТЕЗЛИК БИЛАН

Белоруссия ССР Фанлар академиясининг физика-техника институтида бунёдга келтирилган янги кескич ёрдамида минутига 150 метр—чинакам «космик» тезликда қирқишга эришилади. Бу одатдаги кескичларнинг иш тезлигига қараганда 3—5 марта юқоридир. Янги асбоб углеродли, легирланган ва ўтга чидамли пўлатларни ҳам бемалол кесаверади.

Янги асбобнинг сири конструкциясининг одатдагидан бошқача тузилганлигидадир. Кескичнинг учи ғилдираш подшипнигига ўхшайди. Унга ҳалқасимон кесувчи тиғ маҳкамлаб ўрнатилган. Агар шундай кескич муайян бурчак остида айланиб турган деталга тегизилса, тиғ ҳам айлана бошлаб унинг кесадиган қисми металлга кириб қиринди чиқара бошлайди.

Одатдаги асбоб битта қисми билангина қирқиб, ишқаланиш натижасида тез қизиб кетади ва ишдан чиқади. Янги кескич эса ишлов берилаётган деталь юзидан сирпанмай, аслида «ғилдираб», бутун айланаси билан ишлайди ва деярли қизимайди.

Янги хил кескични яратган Белоруссия ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Е. Г. Коновалов билан аспирант Л. А. Гик уни автоматик буралиб ғилдирайдиган кескич деб атадилар.

ПАРРАНДАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИБ

«СССР паррандаларининг цестодлари» деган оддий номдаги китоб табиатни севувчиларнинг эътиборини ўзига жалб этди. Китоб автори — биология фанлари доктори Л. П. Спасская паррандалар дунёсини касалликлардан қандай сақлаш керак, деган муҳим проблемани текширган.

Ватанимизнинг поёнсиз ерида халқ хўжалигимизга жуда катта фойда етказувчи 700 турдан ортиқ парранда яшайди. Аммо кўп паррандалар турли касалликлардан нобуд бўлади. Булар орасида цестодлар (лентасимон қурт) вужудга келтирадиган касалликлар охирги ўринда эмас.

Л. П. Спасская ТАСС мухбирига бундай деди:

— Цестодлар уй сув паррандалари билан ёввойи сув паррандаларига беҳисоб зарар етказади. Якутия, Камчатка, Тува, Коми АССР ва мамлакатимизнинг бошқа районларида экспедициялар ўтказган тадқиқотлар натижасида 200 турдан ортиқ шундай зараркунандалар тўғрисида материаллар тўпланди. Чунончи, бу зараркунандаларнинг баъзилари биринчи марта топилди. Ширинсув қисқичбақасимон жониворлар ва моллюсклар сув паррандаларини, ҳашаротлар, мингоёқ ва тупроқ чувалчанглари қуруқликдаги паррандаларини касалга чалинтиришн тадқиқотлар билан аниқланилди. (ТАСС мухбири).

ЧОРВОҚ ШИФОКОРЛАРИ

Мана бир неча йилдирки, Аҳмад акани гипертония касали қийнаб келади. Қон босими ошиб кетган пайтларда боши оғриб, кўнгли айнийди. Ана шундай пайтларда қишлоқ шифокорлари Аҳмад аканинг дардига даво беришади.

— Жонкуяр врачлардан беҳад миннатдорман, — дейди «Хўжакент» совхозида истиқомат қилувчи 2-группа инвалиди Аҳмад ака Ризаматов. — Кечани-кеча, кундузни-кундуз дейишмайди улар. Зарур пайтда уйимга келишади.

Беморлардан Константин Шихарев, Пелагия Кулишовалар ҳам қишлоқ шифохонаси врачларининг номини ҳурмат билан тилга олишади. Дарҳақиқат, «Приморск» қишлоғидаги Чорвоқ медицина-санитария қисмининг аҳил коллективи аҳолига медицина хизматини кўрсатишда жонкуярлик кўрсатиб ишламоқда.

Медицина-санитария қисмида стационарлар, поликлиника ва «тез ёрдам» бўлими мавжуд.

Биз поликлиникага кирдик. Ҳаммаёқ саранжом-саришта. Турли касалликларнинг олдини олиш ҳақидаги врач маслаҳатлари кўринарли жойларда осиб қўйилган. Поликлиникада терапия, хирургия, кўз, тиш кабинетлари бор. Физиокабинет, медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. «УВЧ», «ЛУЧ» аппаратлари ва нурли ванналар беморлар хизматида.

Илгари стационар поликлиника билан бир бинода жойлашган эди. Бу, аҳолига медицина хизмати кўрсатишда ноқулайликлар туғдирар, даволаш кабинетлари етишмас эди. Стационарда 50 та ўрин бор эди, холос. Ўтган йили медицина-санитария қисми учун алоҳида бино ажратиб берилди. Стационар ҳам янги корпусга кўчиб ўтди. Ўринлар сони 75 тага етди. Болалар, аёллар палатаси, янги кабинет ва лаборатория очилди. Стационар биносида аптека ҳам бор. «Тез ёрдам» пункти ишидан аҳоли мамнун бўлмоқда. Пунктда олтита тажрибали фельдшер ишлайди. 2 та «тез ёрдам» машинаси улар хизматида.

Қишлоқда қурилиш объектларида, заводларда поликлиниканинг филиаллари ташкил этилган. Солнечная қишлоғида, автобазада, бетон заводида, туннель участкасидаги медицина пунктлари айниқса намунали иш олиб бормоқдалар.

Поликлиника шифокорлари қишлоқларда, маҳаллаларда тез-тез бўлиб, медицинага оид қизиқарли лекциялар ўқишади, суҳбатлар уюштиришади. Болалар врачи Югай Тамара, стационар бўлими мудири Н. М. Чулкова, поликлиника бўлиб мудири Н. М. Терентьевалар ҳам аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб боришда жонбозлик кўрсатишмоқда.

— Медицина-санитария қисми ҳали ёш, — деди бош врач Абдували Тошхўжаев.— Дастлаб стационарда 25 та койка бор эди, холос. Умуман, шифохона учун тўртта хона ажратилган эди. Устига устак шифокор мутахассислар етишмасди. Эндиликда ундай эмас. Беморларни даволаш учун ҳамма имкониятлар мавжуд.

Медицина-санитария қисмида ўз касбига ихлос қўйган, самарали меҳнати билан аҳоли ўртасида шуҳрат қозонаётган шифокорлар оз эмас. Терапевт П. В. Кочовская шифохона ташкил этилгандан бери самарали меҳнат қилиб келаяпти. Гинеколог И. Мануйлова 25 йиллик меҳнат стажига эга. Шифохонанинг бошқа ходимлари ҳам хайрли меҳнатлари билан кўпчилик иззат-ҳурматини қозонишган.

И. ЮСУПОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„ОНАИЗОРИНИ УНУТГАНЛАР“

Газетамизнинг ўтган йил 18 декабрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан мақола босилган эди.

Унда Калинин районидаги Ҳасанбой қишлоқ Советида яшовчи Шарофат Эргашеванинг ўғиллари Зайниддин билан Ҳуснитдин Иброҳимовлар кексайиб қолган оналарига моддий ёрдам бермай қўйганликлари танқид қилинган эди.

Мақола Ҳасанбой қишлоқ активлари ўртасида муҳокама қилинган. Зайниддин ва Ҳуснитдин ўз хатоларига иқрор бўлганлар. Улар оналаридан кечирим сўраганлар.

Ҳозир Зайниддин ва Ҳуснитдин оналари билан иноқ яшашяпти.

Октябрнинг 50 йиллиги

ОМОЧДАН КОСМОСГА

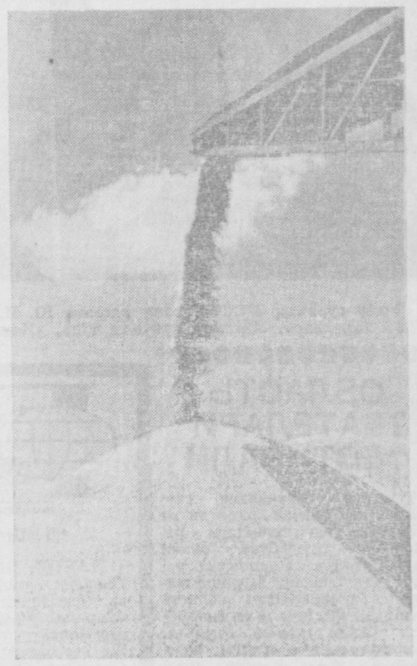

БУГУНГИ ўзбек деҳқонининг ўтмишдаги жуда кўп иш қуроли эндиликда тарих музейлари экспонати бўлиб қолди. Унинг кечаги куни ҳақида мушоҳида юритсангиз, ўша пайтда деҳқоннинг иши қанчалик сермашаққат бўлганлигини тасаввур қиласиз.

Яқинда Чинозда бўлган ажойиб учрашувда бир кекса деҳқоннинг виставкага қўйилган омоч-бўйинтириқни томоша қилиб турган ёшларга айтган гапи жуда таъсирли бўлди. У бундай деди:

— Энди, сизлар билмайсизлар, болаларим, камбағал деҳқон шу омочга ҳам зор эди. Мана кўраяпсизлар, омоч букир ёғочдан ясаларди. Уни ишлатган деҳқон ҳам қаддини букишга мажбур эди. Ҳозир деҳқонларимиз тракторда қоматини ғоз қилиб ўтиради. Бу — замона шарофати. Ўтмиш кунларда турмуш азобидан бўйнимиз хам эди, бугунги кунда кўкрагимизни кўтариб, қадамларимизни шаҳдам ташлаб дадил юрамиз...

Кенг майдонга бир қатор қўйилган экспонатлар — омоч-бўйинтириқдан тортиб, фазога учаётган йўлдош эмблемасигача бўлган нарсалар ҳамманинг эътиборини тортарди. Кўкракларидаги нур сочиб чақнаб турган орден, медаллар, баъзи кишилардаги олтин юлдузлар деҳқон меҳнати улуғланаётганлигидан, шон-шарафга бурканаётганлигидан ҳикоя қиларди.

Омоч-бўйинтириқ олдига жуда кўп одам тўпланганди. Уни, айниқса, ёшлар ажабланиб томоша қилардилар. Шу ерда Турсуной Охунова билан суҳбатлашиб турган эллик беш ёшлардаги аёл эътиборимизни тортди. У ҳаяжон билан сўзларди. Турсуной жон-қулоқ бўлиб тингларди.

— Эсласам юрагим орқага тортади у вақтдаги ишларни, — дерди у, — кийимларимизнинг чокидан шўр қайнаб чиқарди. Ўша даврдан қолган «...елкаси ямоқ» деган сўз. От-ҳўкизларимиз ориқ, эрталаб салқинда бироз тузук ишларди, кейин омоч қулоғини елкага олиб уларга кўмаклашарди, бечора эркаклар. Мана сен хотин бошинг билан филдек машинани гулдиратиб ҳайдайсан, негаки кнопкасини боссанг юраверади. Хотин киши омоч ҳайдалормиди, омочни... эркакларнинг зўри ҳайдарди...

Бу аёл Ялламадаги Охунбобоев номли колхознинг кекса аъзоси **Жўрахон ая Иззатуллаева** эди. У 1936 йилда тракторга минган, бу ишга журъат этган оташин ўзбек аёлларидан бири эди. У ҳикоясида давом этади:

— Қишлоққа трактор келиши Октябрь инқилобининг шарофати эди. Унинг пўлат тишлари омоч-бўйинтириқни синдириб, деҳқон каддини ростлади. бағрига офтоб теккизди. Вой, трактор биринчи марта ер ҳайдай бошлаганда деҳқонларнинг суюнганини кўрсанг. Ўшанда жазм қилиб қўйгандим, мен ҳам бир кунмас-бир кун шу тракторнинг қулоғини бурайман, деб. Чин кўнгилдан бир нарсага уринсанг етишмагунча қўймайсан, ўттиз олтинчи йили мурод-мақсадимга етдим.

Бундан ўттиз бир йил илгари трактор рулига ўтирган жасур ўзбек аёли, бугунги кунда Иттифоқимизда донги кетган механизатор Турсуной Охунова икковлан суҳбатлашиб туришганда кўнгилга бир фикр келди. Ҳозирги пайтда минглаб Турсунойлар техника жиловдори бўлган экан, бу ишда Жўрахон аялар сўқмоқ очган, уларнинг катта йўлга чиқишига кўмаклашган, далда берган эмасми?! Ҳа, шундай. Ҳамиша янгилик ошиғи, юксалиш соҳибалари бўлган ўзбек аёлларимиз ўз ақл-идроклари, меҳнатга муҳаббатлари, эрлар билан ёнма-ён туриб янги жамият равнақи учун курашга сидқидил отланганликлари туфайли ҳам ўша пайтда техникани бошқаришга жазм қилганлар, эндиликда эса оламшумул ишларни ўринлатиб адо этмоқдалар.

Омочдан бирданига ҳозирги техникага эга бўлмаганмиз, албатта. От тортадиган сўқа пайдо бўлган, шунда ҳам қувонганмиз. Кейинроқ «фарзон» келган, бунисига ҳам суюнганмиз, йигирма саккизинчи йиллардан бошлаб «Красний Путилов» заводида ишланган тракторлар далаларимизни ҳайдаган. Эҳе, ўшандаги деҳқонларимизнинг қувонганини кўрсангиз...

Бу тўғрида Ўрта овул қишлоғининг биринчи тракторчиси **Тўлаган Тошев** сўзлаб берди.

— Хорижий мамлакатлар тракторини қўйиб, ўзимизнинг ишчилар қўли билан ясалган тракторни олганимизда ҳамма одам «давлатимиз ёш бўлса ҳам ўзимизнинг тракторни ишлаб чиқарди, ҳей, буржуйлар, кўзингни очиб қўй» дейишганди. Мана шундай қилиб ой-кун ўтган сари янги-янги тракторлар олавердик. Еримиз чуқурроқ ҳайдаладиган бўлди, ҳосилимизга қут-барака кирди. Партия ва ҳукуматимиз бизни аввал омоч-бўйинтириқдан озод қилди, кейин қўлимизга жон роҳати техника берди. Деҳқонлар авлоди бунинг учун юрагида жўшиб турган ташаккурини билдиради.

УЛУҒ Ватан уруши йилларида, урушдан кейин қишлоқ хўжалик машиналари камчил вақтларда коллектив хўжаликнинг барқарорлиги йўлида ҳормай-толмай курашган, ҳозирги пайтда кексайиб пенсионер бўлиб қолган отахонлардан бирини учратдим. Аввалига уни таний олмай турдим. Шу пайт кимдир. «ҳа, Тилла ака», дея у билан қуюқ сўрашди. Шунда у билан танишган, унинг бригадаси ҳақида ёзган, марҳум Назарали ота Ниёзовнинг ўз ҳамқишлоғи бу ажойиб пахтакор ҳақида айтган гапларини бирма-бир эсладим.

... Идоранинг ёнбошидаги далалар унга қарашли эди. 1947 йилда республикамизнинг бир группа илғор қишлоқ хўжалик ходимлари қатори Тилла Тўрановга ҳам энг юксак мукофот — Ленин ордени, ўроқ ва болға Олтин юлдуз медали берилган эди. Улар республикамизда биринчи топқир Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олишга сазовор бўлган қалдирғочлардан бири эди.

Баланд бўйли, оқ-сариқдан келган, кўзлари ҳамиша жовдираб кулиб турадиган бу кишининг ва ҳамқишлоқларининг хурсандчилиги чексиз эди.

— Илгари замонда деҳқон боласи шунақа ҳурмат-иззатга эга бўлишни хаёл қила олармиди. У шу бугунги қишлоқ тантанасини ёзиш учун газеталардан, радиодан келган мухбирларга қараб гапира бошлади. Мен бу ишончни меҳнатим билан оқлайман. Раҳмат, партия, ҳукуматимизга...

Тилла Тўронов тўлқинланиб, гапини давом эттираолмади. Унинг кўзларида севинч, қувонч ёшлари йилтирарди.

Мана ҳозир орадан йигирма йил ўтгач у билан яна учрашиб турибмиз. Тилла ака зуваласи пишиқ одамлардан экан. Соч-соқоли бирмунча оқарган бўлса ҳам қадамлари дадил, ҳали бақувват эди. У қаҳрамон бўлган йилларда битта ҳайдов ёки чопиқ тракторига бир юз йигирма беш, бир юз ўттиз гектар ер тўғри келарди. Мана шу бугунги «омочдан космосгача» мавзуида ташкил қилинган виставкадаги бир ёзувда таъкидланишига қараганда ҳозирги пайтда битта ҳайдов ёки чопиқ тракторига қирқ-эллик гектар, айрим хўжаликларда ундан ҳам оз ерни ишлаш лозим бўлмоқда.

— Ҳозирги вақтда деҳқон жуда илгарилаб кетди, — мулоҳаза юритади Тилла Тўронов. Бу сўзни биргина ундан эмас, бошқалардан ҳам эшитишга тўғри келди. Виставка очилишига бағишланган митингдан сўнг виставкани кўриб бўлингач, Чиноз марказидаги «Ватан» кинотеатрида икки авлод учрашувига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Шунда биринчи бўлиб кекса механизатор, тракторнинг рулига 1924 йилда ўтирган, шу Чинозда МТС ташкил этган, умуман Янгийўлда пахтачиликни ривожлантиришга, механизатор кадрлар тайёрлашга муносиб ҳисса қўшган **Димитрий Гаврилович Красавин** сўзга чиқиб ўзбек деҳқонининг кечаги ва бугунги техникаси ҳақида гапириб берди.

ЧИНОЗ МТСи ташкил қилинган 1932 йилда 70 та СТЗ, 2 та универсал бор эди. Пахта майдони ўн икки минг гектар эди. Сизларга айтиб ўтиришнинг ҳожати йўқ, ҳосилнинг чўғи ҳам шунга яраша бўларди. Ўша пайтда уч ярим центнердан пахта олардик. Ҳозирги кунда қайси колхозга борманг йигирма-ўттизта ҳайдов трактори, қирқ-элликлаб чопиқ трактори бор. Шундай кучли техникага эга бўлган деҳқонларимиз бир гектар ердан йигирма беш центнерга етар-етмас ҳосил олсалар уят бўлади. Ўттиз, қирқни кўзлашлари керак.

Димитрий Гаврилович Красавин биринчи марта тракторга ўтирганда Умурзоқ Бухорбоев туғилгани ҳам йўқ эди. У кирган бўлса ўттиз бешга кирган. Димитрий Гаврилович «Фарзон» миниб ўзбек қишлоғига кириб келганига қирқ уч йил бўлаяпти. Мана ҳозир улар—Димитрий Гаврилович ва Умурзоқ Бухорбоевлар ўзаро суҳбатлашиб ўтиришибди. Уларнинг бири деҳқончиликка техника олиб кирган ветеран бўлса, иккинчиси пахтачиликни комплекс механизациялаштираётган ташаббускор ёшлар авлодига мансуб, Умурзоқ Янгийўлдаги «Интернационал» колхозида дала ишларини ҳаммаси трактор, механизм билан бошқариладиган звенога бошчилик қилади. Унинг звеноси ишлаётган далалар менга жуда таниш.

Димитрий Гаврилович айтмоқчи, деҳқон қўлида техника етарли бўлса у тош устида гул ўстиришга ҳам қодир. Мана шу Умурзоқлар муболаға бўлиб туйиладиган бу сўзни амалда бажарган азаматлар ҳисобланадилар. Чирчиқ дарёси бўйларидан унча узоқ бўлмагар Умурзоқлар звеносининг ери шундоққина шағалдан иборат. Агар тиззага уриб турган ғўзаларни кўрмаганимизда «шундай жойда ҳам экин ўстириб бўлармиди», деб бировнинг бу ҳақдаги ишонтиришига кўнмас эдик. Даласида бўлгав кунимиз, биздаги ажабланишдан бир нима сезган Умурзоқ гап бошлади:

— Осон бўлди деб ўйлайсизми бу ерларда пахта ўстириш.... Одамлар ердан ўт илдизини терган бўлса, биз қамиш илдизи билан тош тердик. Биринчи марта трактор юргизганимизда унинг ғилдираклари ғачир-ғучир тош босди.

Кекса ва ёш механизаторларнинг сўзларини эшитиб ўтириб деҳқон ҳосилни трактор кам бўлган даврда ҳам, техника билан қуролланган ҳозирги пайтда ҳам осонликча қўлга киритолмайди, деган фикр кўнгилдан ўтказилади. Трактор кам, деб бошқа имкониятлар ишга солинмаса ёки техникамиз етарли, деб хотиржам бўлиб қолсак, унақада садқайи деҳқон бўлиб қолиш ҳеч гап эмас. Димитрий Гаврилович ва унинг тенгқур ҳамкасблари ўз даврида битта тракторни учта-тўртта трактор кучидан фойдалангандек ишлатган бўлсалар, Умурзоқ Бухорбоев ва унинг ақли расо шериклари тракторни шундай ишлатишяптики, тош устида гул, яъни «оқ олтин» ўстиришяпти.

Қандай қилиб? Уч йил бўлди, Умурзоқ нарядсиз звенога бошчилик қилади. Баҳорда ҳам, ёзда ҳам, кузда ҳам Умурзоқ трактордан тушмайди. У тракторни суянган тоғим, ишонган боғим, деб билади. Қадимда аравакаш отаравасига гард юқтирмай асраганига ўхшаш, у ҳам тракторни ўз фарзандидек кўради. Сендан угина, мендан бугина, деганлари сингари трактор Умурзоқни сира хафа қилмайди. Ҳосил пойгасида ҳамма вақт даврадан ёриб чиқиб уни совринга илинтиради.

— Нарядсиз ишлаяпмиз, деб айтамиз, бунинг таржимаси биласизми қандай, — кулиб дейди Умурзоқ, — унинг таржимаси — трактор ва ер жилови бир кишининг қўлида, дейилгани!

Мана бугун ер ва техника таржимонлари — ўттизинчи йиллар ҳамда бугунги механизаторлар учрашиб, бир-бирлари билан суҳбатлашиб, маслаҳатлашиб, кечаги тарих, ҳозирги шонли ҳаётдан бахс очишиб ўтиришибди. Ўттизинчи йил механизаторларининг оппоқ соқоллари уларга нуронийлик касб этиб ёшлар олдида улуғсифат кўринсалар, кўкракларидаги орден, медаллар бугунги авлодни акалари, оналари, оталарининг кечаги қаҳрамонона ишидан завқлантириб, уларнинг билагида ғайрат, қонларини жўш урдирарди. Ёшларнинг ҳам мана шу ишончга муносиб меҳнат қилаётганликларининг рамзи — улар кўкрагидаги орден, медаллар эди.

Шу ҳақда гап юритганимизда ветеран механизаторлардан бири **Уммат Сафаровнинг** қуйидаги сўзларини эсладик.

— Бундан ўттиз-ўттиз беш йил илгари ҳам тракторчи қишлоқнинг энг ҳурматли, ҳамма ишонган кишиси эди, у ҳозирда ҳам шундай. Нега? Чунки одамзод меҳнатини енгиллаштирадиган механизм унинг қўлида!

«Омочдан—космосгача» ёки **«Икки авлод учрашуви»** деб номланган дала гвардиячиларини улуғлашга, уларга шон-шараф тилашга айланган, энг муҳими инсон қадри-қиммати улуғланган бу ажойиб учрашувлар ҳаммамизни қуёш сингари ҳаётбахш нури билан ёритган Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган эди. Ана шу учрашувда Ўртаовулли ва ялламали, новли ва ниёзбошили, шўралисойли ва «Коммунизм» колхозидан келган кекса, ёш механизаторларни кўрдик. Жўрахон ая камтарино мукофотни колхоз раиси Маҳмуджон Пўлатов қўлидан қабул қилиб олаётганда кўзларида севинч ёшлари ялтиради:

— Менинг ўттиз йил бурунги хизматимни унутмаганликларингдан миннатдорман. Раҳмат ҳаммаларингга!

ЖЎРАХОН ая айтган: раҳмат ҳаммаларингга, деган сўзлар бу ерда ўтирган ҳар бир кишининг дилидаги эзгу нияти эди. Бу сўзлар партия, ҳукуматимизга, Октябрга бағишланган сўзлар эди.

Деҳқонларимиз ҳозирги пайтда ҳар қандай ишни ҳам бажара оладиган кучли техникага эгалар. Далаларимизда ер ҳайдайдиган, мола босадиган, уруғ экадиган, экинларни парвариш қиладиган, эгат оладиган, ўғит соладиган, ҳашаротга қарши дори сепадиган, пахта ва кўсак терадиган хилма-хил машиналар ишлаб турибди. Агар колхозчилар, совхоз ишчилари бундай механизмларга эга бўлмаганларида эди, ҳозиргидек катта ишларни қила олармидилар? Албатта йўқ. Деҳқонлар билан бир қаторда чорвадор ва боғбонлар, ғаллакор ва сабзавотчилар ҳам оғир ишни енгил, узоқни яқин қилувчи машиналар билан тобора кўпроқ қуролланмоқдалар.

Колхоз-совхозлар даласида бўлганимизда, ариқ очаётган, зовур қазиётган, тепаларни, қўриқ ерларни текислаб экин майдонларини кенгайтираётган кучли техникани кўрганмиз. Уларни деҳқонларимизга Улуғ Октябрь берди. Шонли ишчилар синфи қишлоқ хўжалигини тобора кўпроқ мукаммал техника билан таъминлаш тўғрисидаги Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг топшириқларини ҳаммавақт шараф билан бажариб келмоқда.

Кучли техникага суянган колхозлар, совхозларимизда деҳқончилик экинлари ҳосилдорлиги кескин оширилмоқда, чорвачилик маҳсулдорлиги кўпаймоқда, бу соҳа кескин ривожланаётир. Қишлоқларимизнинг меҳнаткашлари ўтмишда ўроқ билан пичан ўрган, омоч билан ер ҳайдаб не машаққатлар билан унум ундирган бўлсалар, ҳозирги пайтда ҳамма ишларини техника воситасида бажараётирлар. Қайси колхозга борманг ўнлаб ер ҳайдаш ва чопиқ тракторларини ва шунга ўхшаш деҳқончилик ишларини бажарадиган механизмларни кўрасиз.

Бугунги кунда космосни эгаллаётган совет кишиларининг ишига бутун дунё завқланиб назар ташлайди. Деҳқонларимизнинг ҳозирги механизация билан қуролланиш даражаси яқингинада омоч билан ер ҳайдаган кишиларнинг дала ишларини бажаришда қўлланаётган техникасини космосга чиқиш билан тенглаштирса бўлади. Шу сабабдан ҳам қишлоқларнинг каттадан кичиги, эру-аёли бизга техника етказиб бераётган партия, ҳукуматимизга чин кўнгилдан раҳматлар айтмоқдалар.

Бундан ўттиз беш, қирқ йил илгари омоч-бўйинтириқни синдириб тракторга минган эканмиз, ана шу йиллар давомида қилган меҳнатимизнинг улкан меваси — пахтамиздан тўқилган қизил байроқ фазолардан ўтиб ой сатҳида хилпираб турибди.

С. МАҲКАМОВ.

Коллективлаштиришнинг дастлабки даврида битта, иккита тракторга эга бўлган колхоз, совхозларда ҳозир ўнлаб кучли машиналар бор. Ўтган йили областимизнинг колхоз ва совхозлари даласида 9385 та ҳар хил маркадаги тракторлар ишлади, 533 та комбайн билан ғалла ўриб, янчилди. Пахтазорларда 4195 та „зангори кема“ жавлон урди.

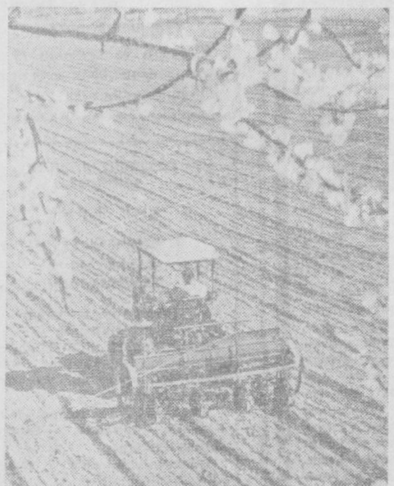

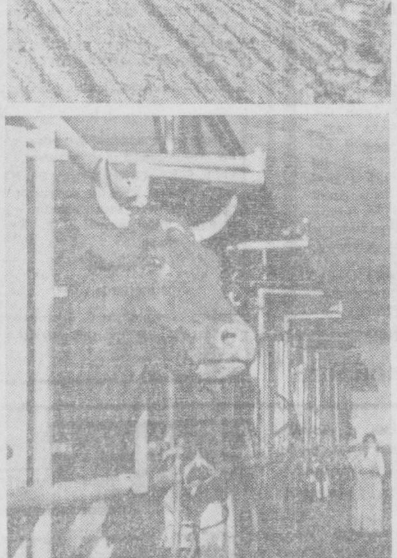

Областимиз хўжаликларида ҳозирги пайтда хилма-хил кучли техника ишламоқда. Ушбу саҳифадаги суратларда шулардан намуналар кўриб турибсиз.

Ҳаёт лавҳалари

Бу репродукциялар таниқли москвалик рассом Юрий Иванович Пименов асарларидан олинган. Ҳозир Москвада, СССР Бадиий Академияси биносида Ленин мукофотига тавсия этилган асарлардан иборат катта кўргазма ишлаб турибди.

Мен Юрий Иванович Пименовнинг асарларини Москвада Бутуниттифоқ ва зонал кўргазмаларда бир неча бор кўрганман, унинг ўз ижодий меҳнати ва санъат соҳасидаги ўртоқларининг ижоди ҳақида кўп эшитганман. Пименовни бошқалардан ажратиб турадиган нарса унинг турмушда ва ҳаётда туғилиб келаётган янгиликни ниҳоятда ўткирлик билан англай билишидир. У ўз замондошлари ҳаётига мурожаат қилар экан, уларнинг кундалик меҳнати, бахтли-саодатли турмуши ҳақида кўтаринкилик билан асар яратади.

Пименов тасвирий санъатдан ташқари театр декорациялари соҳасида ҳам муваффақият билан иш олиб бормоқда. Рассом кўп йилдан буён Москванинг энг йирик театрларида спектаклларни безаб келади. Унинг суратларига, акварель қоғозларига назар солсангиз, уларда ҳозирги Москванинг нафаси, унинг соф ҳавоси, қурилишларининг шовқин-сурони яққол сезилиб туради.

Мана, кўргазмага қўйилган Пименов асарларидан айримлари... Янги номерларни елкасига осиб олган қиз кетмоқда. У Москванинг янги кварталларида ўз хўжалигини инвентарлаштиради. Суратда ҳаммаси оддий ва тушунарли, самимий ва ишончли қилиб берилган. Бошқа асар қизни янги уйда ойна қўяётган чоғини тасвирлайди. Қиз бунда Москванинг қадимий ажойиб архитектура фонида берилган. Бу ҳолат қадим ўтмиш билан ҳозирги кунни қиёс этишнинг ўринли далили бўла олади.

Кўргазмада Москванинг янги қурилаётган районларида болалар коляскалари тасвирланган расмни кўриш мумкин. Бу коляскалар шаҳар чегараси қанчалик тез кенгайиб бораётганлигини кўрсатиб турибди.

Кўргазмага қўйилган ҳар бир асар Москва ва москваликлар ҳақидаги кичик бир қиссалардек кўзга ташланади. Улар юксак бадиий маҳорат билан ишланганлиги билан фарқ қилади.

О. АПУХТИН.

Ушбу суратлар РСФСР халқ рассоми Ю. И. Пименовнинг «Янги кварталлар» расмлари серияси (чапдан ўнгга) «Янги номерлар», «Эртанги кунда ги тўй», «Келин», «Дастлабки томошабинлар» асарларини кўриб турибсиз. ТАСС фотохроникаси.

Янги шеърлар

Ўткир РАШИД

ВАТАН ПОСТИДА

(Чегарачилар мадҳи)

1. ХАРИТАГА ҚАРАЙМАН...

Ҳардам харитага қарайман,
Тўлинойдек улкан кўринар.
Тўйиб-тўйиб қараб яйрайман,
Дашт, қири ҳам кўркам кўринар.
Кўзларимдан ўтар гул бўлиб,
Ҳар бир гиё, ҳатто янтоғи.
Кўзларимдан ўтарлар кулиб
Навбаҳору, гуллаган боғи.

Кўрганларим, эшитганларим,
Қоғоз-кўзгу, кўраман унда.
Қишлоғиму, қадрдонларим
Соғинганим сезаман шунда.
Меҳрим тошар, ўйим оқади,
Дейман: Булар азиздир менга.
Ғурур дилга олов ёқади
Чунки, посбон мен бу ватанга.

2. ПОСТДАМАН

Ҳамроҳимдир милтиғим
Постдаман бу гал.
Тун сочимдек қоп-қора
Постим ўрмонда.
Лочин каби сергакман
Ёвга ҳукмим ҳал:
Кўзин ўйиб ташлайман
Кўрсам шу онда.
Дилим ёруғ,
Ишонч зўр,
Кучим бор шердек,
Ҳайиқмайман, теграмга —
Дадил қарайман.
Қани душман!
Ўн бўлсин
Юз бўлсин, майли,—
Енгилмайман,
Енгаман,
Шунга ярайман!

3. ЁНИМГА КЕЛ!

(Қўшиқ)

Ойга боқсам, сен кўриндинг,
Кел эй ёр, ёнимга кел!
Мижжа қоқсам кўзга кирдинг,
Кел нигор, ёнимга кел!
Кўзни юмсам нурга тўлгандек
Кўринди кенг жаҳон,
Кипригимга қўнди гўё
Гулбаҳор, ёнимга кел!
Уйга чўмсам, ўйларим дарёсида
Келдинг сузиб,

Кел, соғинч кўзгусидан чиқ,
Шу наҳор ёнимга кел!
Сен шу гулзор боғдадирсан,
Мен унинг гардишида,
Сақлагайман мен бу боғда,
Ҳарнабор, ёнимга кел!
Бунда бедор соқчиман бу—
Гул диёру ёрга,
Сен ҳам унда бўлма менга —
Интизор, ёнимга кел!

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

11 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Қувноқ минутлар** (болалар учун).

Рус тилида: 18.30 — **Телевизион янгиликлар**, 18.45 — **Қурилиш сифатига эътибор берайлик!** 19.00 — **Одесса каникуллари** (бадиий фильм).

20.25 — **Эртаги кун программаси**.

Ўзбек тилида: 20.30 — **Телевизион янгиликлар**, 20.45 — **Сиҳат саломатлик** (илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси), 21.25 — **Улуғ инсон тасвири** (А. Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан), 21.50 — **Концерт** (VII чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Совети I-сессияси қатнашчилари учун).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Спорт** (мактаб ўқувчилари учун), 18.25 — **Космик кўприк** (илмий-оммабоп фильм).

Ўзбек тилида: 18.45 — **Олий математика** (сиртдан ўқиётган студентлар учун ўқув программа).

Рус тилида: 19.30 — **Биринчи қадам** (телеочерк), 19.40 — **Телевизион янгиликлар**.

19.50 дан — **Москва кўрсатади**.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 11/IV да **Аида**, 12/IV да **Мирондолина**.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IV да **Сарвқомат дилбарим**, 12/IV да **Вероналик икки йигит** (кеч соат 7 яримда бошланади).

КИНО

Кавказ асираси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА», СОБИР РАҲИМОВ номли, «СПУТНИК», «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

Мен севган киши — «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН» 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (2-залда жуфт соатларда).

Кеча, бугун, эртага — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ҳасан араванаш — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10 ва кундуз 12 да).

Севги байрами — «ДРУЖБА» (1-залда тоқ соатларда).

Граф Монте-Кристо — «ФЕСТИВАЛЬ» (кундуз ва кечқурун).

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики,

ЭЛЕКТР УЧУН

ҳар ойнинг 1-кунидан 11-кунигача счёт ёзиб, тегишли пулни Госбанкнинг кирим. омонат кассаларига тўласинлар.

Ўтган вақт учун

ҚАРЗЛАРИ БЎЛГАН

абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.

Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр огоҳ қилинмасдан узиб қўйилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ҲАР КУНИ

2 бўлимдан иборат

КАТТА ЦИРК ТАМОШАЛАРИ

Ҳиндистон филлари аттракциони

Ўргатувчилар: РСФСР да хизмат кўрсатган артист Александр Корнилов ва Анатолий Корниловлар.

Масхарабозлар группаси: Наровский, Аврамов, Баровой қатнашадилар.

Тамоша кеч соат 7 яримда бошланади.

Якшанба кунлари уч марта кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда тамоша кўрсатилади.

Билетлар сотилмоқда.

Тошкент шаҳар Октябрь район халқ маорифи бўлими, касаба союз ташкилоти ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-ўрта мактаб коллективи шу мактаб ўқитувчиси Т. Каримовга отаси

Карим

РАҲИМОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ОБЛАСТЬ ТЕАТРЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

Тошкент телевидение студиясининг адабий-драматик ва музикали эшиттиришлари редакцияси ташаббуси билан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги олдидан ўтказилаётган область театрлари фестивали муваффақият билан давом этмоқда. «Зангори экран» орқали телетомошабинлар Самарқанд театрининг «Эзоп», Бухоро театрининг «Қалам қошлигим», «Мирза Иззат Ҳиндистонда» спектаклларини ва концертларини кўрдилар.

Яқинда Фарғона областидаги Горький номли театрдан Ўзбекистон ССР халқ артисти Мурожон Аҳмедов ижодига бағишланган адабий-бадиий кеча, «Нурхон» музикали драмаси, Андижон театридан эса «Бургутнинг парвози» спектаклини ва концертни кўчма телевизион станция орқали олиб кўрсатилди.

Шу ой охирида эса телетомошабинлар Хоразм театрининг «Махтумқули» спектаклини ва катта концерт номерларини кўришга муяссар бўладилар. Бундан ташқари Тошкент томошабинлари Хоразм театри артистларининг концерт ва спектаклини Ҳамза номли, Муқимий номли ва Охунбобоев номли театрларда томоша қилишлари мумкин.

М. МИРЗААҲМЕДОВ,
Тошкент телевидение студиясининг ходими.

ШОИР БИЛАН УЧРАШУВ

Куни-кеча Ўзбекистон халқ шоири, драматург Уйғун Тошкент Давлат университети филология факультети талабалари ҳузурига меҳмон бўлиб келди.

Учрашувни филология фанлари кандидати У. Норматов қисқача кириш сўзи билан очди. Филология фанлари кандидати Очил Тоғаев «Уйғун лирикасида пейзаж тасвири» деган темада доклад қилди.

Учрашувда қатнашган шоир Зоҳиджон Обидов, студентлардан А. Шеров, М. Ниёзовалар Уйғун шеърлари ва драмалари ҳақида фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Сўнгра шоир Уйғун сўзга чиқиб асарлари ҳақида айтилган фикрларга миннатдорчилик билдирди. янги шеърларидан ўқиб берди.

М. ҲАЗРАТҚУЛОВ.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ДУШМАНГА ҚИРОН КЕЛТИРИЛМОҚДА

ХАНОЙ. Жанубий Вьетнам Озодлик Армиясининг Куангчи ва Тхиатхиен вилоятларидаги бўлинмалари март ойида душман солдатларидан 7.726 кишини, шу жумладан 4.518 америкалик солдатни сафдан чиқардилар. Шу вақт ичида ватанпарварлар 400 мартадан кўпроқ жанг қилдилар, душманнинг 21 та тўп замбарагини, 129 танки, бронетранспортери ва юк автомобилини яксон қилдилар, тўрт самолётини уриб туширдилар. 6 апрелда Озодлик армиясининг бўлинмалари Америка ва Сайгон қўшинларининг Тухадаги (Тхиатхиен вилояти) ва Лавандаги (Куангчи вилояти) ҳарбий базаларини батамом емириб ташладилар. Шу икки жанг вақтида душманнинг 1.650 дан кўпроқ солдати йўқ қилинди.

МЕКСИКА КОМПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИГА ДОИР

МЕХИКО. Мексика Компартиясининг яқинда ўтказиладиган XV съезди муносабати билан «Востдетмехино» газетасида Мексика Компартияси Марказий Комитетининг материаллари эълон қилинди.

Эълон қилинган материалларда халқаро аҳвол ва мамлакатдаги ички аҳвол, шунингдек халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатидаги аҳвол анализ қилиб берилди.

Мексика Компартияси Марказий Комитети революцион курашнинг хилма-хил формаларидан фойдаланиш зарурлигини уқтирмоқда. Партиянинг фаолияти партия сафларини мустаҳкамлашга, барча демократик ва антиимпериалистик кучларни бирлик фронтига бирлаштириш учун қаттиқ кураш олиб боришга қаратилиши лозим.

Мексика Компартияси Марказий Комитети Мао Цзэ-дуннинг ва группасининг Советларга қарши ва бузғунчилик сиёсатини қоралади, коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг кенгашини чақириш зарурлигини уқтириб ўтди.

ИОЗЕФ КЛАУСНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВЕНА. Австрия Федерал канцлери Иозеф Клаус радио орқали гапириб, Австрия турли ижтимоий системалар шароитида яшаб турган халқлар билан тинч-тотув яшаш ва ҳамкорлик қилишга тарафдорлик қилмоқда, деди.

Клаус Совет Иттифоқида ўзи олиб борган музокаралар ҳақида гапириб, «Москвада халқаро, Европа масалалари ва икки томонга тааллуқли масалалар устида жуда очиқ фикрлашиб олдик», деди.

ТАЛОВЧИЛИК ПЛАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда «Халқаро ҳамкорлик комитети» деб аталган ташкилот тузилди. Комитет ташкилотчиси сенатор Жанитс матбуот конференциясида гапириб, комитет аъзолари Латин Америкасидаги мамлакатларни шу қитъада тезроқ «умумий бозор» яратиш зарурлигига «кўндириш» учун бутун куч ва ғайратларини сарфлайдилар, деди.

Америкадаги энг катта монополияларнинг вакиллари шу комитетда қатнашаётганлиги Вашингтоннинг бундан олдинги найранглари каби бу «умумий бозор» тузиш тўғрисидаги найранг ҳам Латин Америкасини талашни осонлаштириш мақсадини кўзлаяпти, деб Латин Америкаси матбуоти ҳавотирланиб, ёзаётган фикрни таъкидламоқда. Аргентинадаги «Маспла» газетасида яқинда босилган мақолада, — «умумий бозор» «йирик империалистик монополияларнинг ва биринчи навбатда Америка монополияларининг найранги» дейилади.

КЕНИЯДА ЯНГИ ПУЛ

НАЙРОБИ. 10 апрелда Кенияда янги хил танга ва чақалар муомалага чиқарилади. Кения уч йилдан бери мустақил давлат бўлиб яшаётган бўлса ҳам аммо кенияликлар ишлатаётган шиллинглар ва центларда ёзиб қўйилган «Шарқий Африка» деган сўз Кения, Уганда, Танганьика ва Занжибар билан бирга Англия мустамлакаси бўлган вақтларни эслатиб турарди.

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

ХЭМФРИНИНГ ҒАРБИЙ ЕВРОПАГА САФАРИ

АҚШ вице-президенти Хэмфрининг Ғарбий Европа давлатлари пойтахтларига қилган икки ҳафталик сафари натижасиз бўлиб чиққанлигини ҳамма эътироф қилмоқда. Лекин сафар ана шундай натижасиз бўлиб чиққанлигининг ўзи бунинг сабабларини тушуниб олишга ва Ғарбий лагердаги кучлар нисбатига синчиклаб назар солишга бизни мажбур қилади.

Президент Жонсон ўзининг Ғарбий Европага олдиндан планлаштириб қўйилган сафаридан воз кечганлиги сабабли Хэмфри Атлантика орқали ана шу сафарга чиқди. Ҳолбуки, президент кейинги 14 ой мобайнида Тинч океан районига уч марта сафар қилиш фурсати келган эди ва ҳозир Латин Америкасига саёҳат қилмоқчи бўлиб турибди. Бундан АҚШ НАТОга ва Европага энди «қизиқмай қўйди» деган маъно келиб чиқадими? Асло бундай маъно келиб чиқмайди.

Ҳозирги вақтда АҚШ билан Ғарбий Европа ўртасидаги муносабатлар шундай босқичга чиқдики, «Вашингтон ивнинг стар» газетасининг ибораси билан айтганда, «эски иттифоқларда кесимлик борлиги билиниб қолмоқда ва янги оқимлар вужудга келмоқда». «Вашингтоннинг раҳбарлик ролини бажонидил эътироф қилувчи европаликлар сўнгги йилларда жуда ҳам камайиб кетди, — деб ёзди яқинда обзорчи Липпман.— ... Европа ўзи танлаб олган йўлдан бормоқда». Франция НАТОдаги ҳарбий мажбуриятларидан бош тортганлиги ва «Атлантика ядро кучлари» деган лойиҳа барбод бўлганлиги «янги вазият»нинг ўзига хос мисоллари бўла олади.

Шундай шароитда Жонсоннинг ўзи Европага боришга ботина олмай, Хэмфрини юборишни афзал кўрди. Шундай қилиб у ташқи сиёсат мулоҳазаларига эмас, балки кўп жиҳатдан ички сиёсат мулоҳазаларига амал қилди. Францияда чиқадиган «Эно» газетаси ҳақли равишда таъкидлаб ўтганидек, Хэмфрининг сафари «АҚШдаги бўлажак президент сайлови муносабати билан ва демократик партияда ихтилоф чиқай деб турган бир пайтда Жонсон — Хэмфри группасининг нуфузини мустаҳкамлашга қаратилган» эди.

Ғарбий Европа мамлакатларининг пойтахтлари орасида фақат Боннгина Хэмфрининг сафарига катта қизиқиш билан қаради, деса бўлади. Бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Ядро қуролини қўлга киритиб олишга интилаётган Ғарбий Германиянинг раҳбарлари Қўшма Штатларнинг бу хусусдаги позицияси қандай эканлигини яна бир марта текшириб кўрмоқчи ва Қўшма Штатларга таъсир ўтказмоқчи эдилар. Лекин вице-президент туб масалаларни ҳал қилувчи киши эмаслигига улар дарҳол ишонч ҳосил қилдилар. «Рэйнише пост» газетаси Хэмфри «даргумонлик туғдириб кетди», деб ёзганлиги тасодифий эмас. Канцлер Кизингернинг Вашингтонга қиладиган сафарига Бонн катта умид боғламоқда. Башарти, Жонсон рози бўлса, у июлда Вашингтонга боришни мўлжаллаб турибди.

Хэмфри сафаридан кузатилган асосий мақсадлардан бири Ғарбий Европа давлатлари ҳукмрон доираларининг кайфияти билан танишиш эди. Вице-президент президентга ва конгрессга ўз сафарининг якунлари тўғрисида доклад тақдим этиши турган гап. Бу докладнинг ҳамма хулосаларини тусмоллаб ўтирмаймиз. Фақат бир модда хусусида гапириб ўтмоқчимиз. Башарти Хэмфри Европа ҳукуматлари ва халқлари олдида Американинг Вьетнамдаги агрессиясини оқламоқчи бўлган бўлса (чет эл матбуотининг ёзишича, вице-президент ўз олдига шундай мақсадни ҳам қўйган эди), бу ҳолда у АҚШнинг Вьетнам масаласидаги сиёсати қаҳр ва ғазабга дучор бўлаётганлигини рўйрост эътироф қилиши лозим эди. Хэмфри қаерга бормасин, ҳамма жойда Американинг ваҳшиёна бомбардимонларига қарши, Вьетнамдаги урушни музокаралар йўли билан тўхтатишни талаб қилувчи намойишлар бўлиб ўтди. Англия парламентида Хэмфри АҚШнинг Вьетнам масаласидаги сиёсатини оқлашга уриниб кўрганида унинг бу ҳаракати қаттиқ норозиликка учради. Вьетнамдаги уруш, деб ёзади шарҳчи Липпман, Қўшма Штатларга нисбатан «чуқур ва кучли ғижиниш» туғдирди.

Америка вице-президенти ўзининг Ғарбий Европага қилган сафари вақтида бунга фаҳми етдимикан?

ҚОҲИРАДАГИ МУҲИМ МУЗОКАРАЛАР

Англиянинг Жанубий Родезиядаги ирқчилик режимига ён бериш сиёсати ўтказаётганлигига қарши норозилик билдириш сифатида Африкадаги бешта давлат 1965 йил декабрида Англия билан дипломатия муносабатларини узган эди. Бирлашган Араб Республикасининг пойтахти — Қоҳирада ана шу давлатлар бошлиқларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Жазоир, Гвинея, Мавритания, Бирлашган Араб Республикаси, Танзания вакиллари қатнашиб, Родезия ирқчилари ҳукмронлигига барҳам бериш учун зарур бўлган чораларни муҳокама қилдилар. Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдул Носир Ян Смит тўдасини оғзаки қоралаш ва койишнинг ўзи билан ҳаддидан ошган ирқчиларни ҳокимиятдан четлаштириб бўлмаслигини назарда тутиб, кенгаш қатнашчиларини Родезия проблемасига «янгича ёндошиш»га даъват қилди. «Эксплуататорларнинг кучларини ўзлари эгаллаб турган позициялардан воз кечишга мажбур қилишнинг асосий йўли,— деб ёзди шу муносабат билан Мисрда чиқадиган «Ал Маса» газетаси,— куролли курашдир».

Африка мамлакатларининг матбуотида кенгашнинг ишини шарҳловчи кўпгина мақолалар босилиб чиқди. Мақолаларнинг авторлари, жумладан, Қоҳира кенгаши Африка Бирлиги Ташкилотини, айниқса Жазоирнинг «Революсьон Африкэн» газетаси «Африканинг авангарди» деб атаётган мамлакатлар группасининг бирлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб таъкидламоқдалар. Кенгаш қатнашчилари Африканинг ҳар бир қарич ерини мустамлакачилардан тозаламоқ учун Африка Бирлиги Ташкилотини Африка қитъаси халқларининг орзу-умидларини рўёбга чиқарувчи воситага айлантириш йўлида куч-ғайратни аямасликка чақирдилар.

Жазоир Революцион Кенгашининг раиси Бумиддин кенгашда сўзга чиқиб, бу кенгашнинг чақирилганлиги Африка тараққийпарвар кучларининг ғалабаси бўлди, деди. Бумиддиннинг айтишича, бу кенгаш «қийинчиликларни бартараф этиш йўлида ҳамда адолатли социалистик жамият қуриш мақсадида сиёсий ва иқтисодий соҳаларда кенгаш қатнашчилари ўртасидаги ҳамкорликка кўмаклашиш йўлида ижобий қадам бўлади». Қоҳирага етиб кела олмаган Мали ва Конго (Браззавиль) президентлари телеграммалар юборишиб, кун тартибидаги барча асосий масалалар хусусида кенгаш қатнашчилари билан «тўла бирдам» эканликларини изҳор қилдилар.

Кенгаш қатнашчилари Родезия масаласини ва Африка қитъасидаги ишларнинг умумий аҳволидан ташқари мухим халқаро проблемаларни ҳам қараб чиқдилар. Улар Американинг Вьетнамдаги агрессиясини қораладилар. Бундай қоралаш, деб ёзди «Алаҳром» газетаси, тинчликни мустаҳкамлашга интилаётган, ўз мустақиллиги ва озодлиги учун курашаётган, халқлар миллий-озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаётган Африка халқларининг ва Африкадаги революцион мамлакатларнинг ижобий муносабатини акс эттиради.

Қоҳира кенгаши Африканинг келажаги учун катта аҳамиятга эга бўлади. Гвинея Республикасининг президенти Секу Туренинг таъбири билан айтганда, ҳозир Африкада «мўътадил ва революцион» кучларни сарагини-саракка, пучагини-пучакка ажратишдан иборат мураккаб жараён содир бўлмоқда. Бирлашган Араб Республикасининг президенти Носир тамом бўлган кенгашни курашдаги ва биргалашиб ишлашдаги дўстларнинг учрашуви деб атади.

С. ИВАНОВ,
В. КУЗНЕЦОВ,
(ТАСС).

ҚУЛУПНАЙЗОРЛАР КЕНГАЙМОҚДА

СОФИЯ. Болгариянинг ғоят юқори сифатли қулупнайи чет мамлакатларда жуда ҳам манзур. Чет эл савдо ташкилотларининг кўплари Болгария қулупнайини чекланмаган миқдорда сотиб олиш учун шартнома тузишни «Булгарплот» давлат бирлашмасига таклиф қилмоқдалар, шунинг учун ҳам Болгария қулупнайзорларни анча кенгайтирмоқда. Ўтган йили яна 4.300 гектар ер қулупнайзорга айлантирилиб, ҳозир қулупнайзор майдони 7.800 гектарга етказилди. Гектар бошига 2,5—3 тонна ҳосил олинмоқда.

Ўзбекистон XIV спартакиадаси программаси асосида волейболчилар мусобақалари давом этяпти. Кўнгилли спорт жамиятларининг терма командалари «Старт» ва «Меҳнат» стадионларида куч синашмоқдалар. Суратда: «Пахтакор» — «Меҳнат» командаларининг учрашув пайти.
Н. Надеждин фотоси.

ҲАЖВИЯ

МЕРГАН

— Эй, қўясанларми... ёки биттаяримтангни бир уриб пачоқ қилиб қўяйми. Бу қанақаси, тош отавериб томимни чилдирма қилиб юбордиларинг-ку. Йўқол ҳозир, ҳаммаңг кўзимдан...

Қўлида ўқлоғи билан болаларга дағдаға қилиб турган Турғун ака кўчанинг бошида келаётган бир болага кўзи тушди-ю, нафаси ичига сингиб кетди. Баданни жунжитадиган изғирин сочиб турган қовоғи дарҳол қиш чилласидаги нурсиз қуёшдек очилиб кетди. Бола эса қўлида рогатка. қўйни тўла тош, толлардаги чумчуқларни чирқиллатар, тегизаолмагач яна ота бошларди.

— Келинг-келинг, оббо Сотимжон-ей, бу қуш овига чиқибдиларда, баракалла-баракалла. Хўп яхши иш қилибсиз-да. Хўш, ўлжа қалай, ўлжа. Битта-яримта дайди қушчани уриб туширдиларми?

Бола костюмининг енги билан бурнини артаркан, йиғламсираб «йўқ уялмадим» деди.

— Э, шундайми, ҳозир-да, ҳозир. Ана мусича, қани бир отингчи.

Садоқатли Турғун ака ўзининг уйи олдидаги толга қўнган мусичани кўрсатди. Бола Турғун аканинг гапига эътибор бермай қушни пойлаб, резинкани чўзиб қўйиб юборди. Тош тўғри бориб, Турғун ака уйининг катта деразa кўзига тегди. Деразa ойнаси чил-чил бўлиб ерга тушди.

— Ия, мўлжал шундай бўлган экан-да-а, ҳечқиси йўқ. Асло хафа бўлманг.

Турғун ака ичидан зил кетса ҳам боланинг кўнглини олишга ҳаракат қиларди. Бола бироз ўралашиб турди-да, толга қарай-қарай, тор кўчага кириб кетди.

— Хўжайиннинг ўғиллари бўлади. Ўзиям катта бўлса чивинни кўзини пойлайдиган мерган чиқадида. Ҳа, мени айтди дерсизлар, шундай бўлади, — Турғун ака боланинг орқасидан қараб қоларкан, — оббо азаматей, худди отасининг ўзи-я,— деб қолди.

А. МАДРАҲИМОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши. Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01721 ИНДЕКС 64970. А. — 1839.